

ELINKEINOTOIMIELIN

Joutsan valtuuston paikkaneuvottelussa on sovittu, että virkamiehet valmistelevat toimielintä elinkeinoasioiden valmistelemiseen ja käsittelymiseen. Esillä on ollut erilaisia vaihtoehtoja: elinkeinolautakunta, elinkeinotoimikunta tai jokin muu vaihtoehto.

Joutsassa elinkeinoasiat kuuluvat kunnanhallituksen alaisuuteen. Elinkeinoasioita valmistelevat elinkeinokoordinaattori, kunnanjohtaja ja tekninen johtaja.

Kunnassa on aikaisemmin toiminut erilaisia elinkeino- ja kehittämistoimikuntia. Tavallisesti toimikuntaan kuuluivat keskeiset puheenjohtajat, kunnanjohtaja ja elinkeinoasioista vastannut elinkeinoasiamies, -koordinaattori tai kehittämisjohtaja. Lisäksi eri aikoina elinkeinotoimikuntaan on kuulunut joko pysyvästi tai asiantuntijana yrittäjien edustajia. Elinkeinoimikuntien toimiala on liittynyt pääsääntöisesti yritystoiminnan edistämiseen, yrittäjyyden vahvistamiseen, elinkeinojen kehittämiseen ja yritysvaikutusten arvioitiin. Lisäksi elinkeinotoimikunnat ovat käsitelleet kaavoitusta ja maatalouden kehittämistä.

Kunnan strategiana on edistää kunnan elinvoimaa. Elinvoima on elinkeinotyötä laajempi käsite, joka käsittää elinkeinoasioiden lisäksi muun muassa kulttuurin, kylien kehittämisen ja kuntalaisten osallistumisen. Uutta toimielintä pohdittaessa on ratkaistava myös työllisyyden hoito kunnassa, kun TE-palvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnille.

1. Lyhyt katsaus elinkeino- tai elinvoimatyön järjestämiseen eri kunnissa

Kunnissa on erilaisia tapoja järjestää elinkeino- tai elinvoimatyötä.

Esimerkiksi Jämsässä toimii elinvoimalautakunta (aikaisemmin tekninen lautakunta). Keuruulla kehittämistyötä organisoii kehittämissyhtiö Keulink ja Karstulassa Elinkeino-ja-yrityspalvelut-Karstulanseutu oy. Karstulassa ei ole muuta elinkeinotyöryhmää. Yhdessä maamme elinvoimaisimmista kunnista, Kannuksessa, toimii Kannuksen kaupungin 100 % omistama elinkeinoyhtiö YritysKannus Oy, mikä tarjoaa kannuslaisille yrityksille yritysneuvonnan lisäksi myös mm. toimitilapalveluita, avustuksia ja kehittämislainaa. Kotisivujen mukaan Kannuksessa ei ole elinvoima/-keino toimikuntaa. Tyrnävä, tutkimuksen mukaan maamme elinvoimaisin maaseutukunta on järjestänyt elinvoimatyön Tyrnävän kehityksen toimesta, mutta sielläkään ei ole varsinaista toimielintä.

Viitasaarella on mielenkiintoinen malli: Yrittäjätoimikunta, joka toimii yrittäjien ja kaupungin vuorovaikutteisena kanavana elinkeinoelämään liittyvien asioiden edistämiseksi. Toimikunnassa käsitellään kaupungin kehittämishankkeita, joilla on merkitystä myös alueen elinkeinoelämälle. Lisäksi Viitasaarella on kehittämissyhtiö, mikä neuvottelee ja valmistelee kaupungin elinkeinoelämän ja muiden kehittämistoimintojen asiat kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle. Vapaa-ajanasukasyhteistyötä varten on perustettu Mökkiläisfoorum.

Muurame, joka tunnetaan maamme yrittäjäystävällisimpänä kuntana, elinkeinotyötä hoitaa kunnanjohtaja ja yrityskoordinaattori. Mäntyharjun kunnan elinkeinopalvelut tarjoavat

palveluita yrityksille. Mäntyharjun kunnan elinkeinopalvelut kuuluvat kunnan hallinnon toimialaan. Mäntyharjun kunnan elinkeinopalveluista vastaa kunnanjohtaja.

Kunnanhallitus kävi tutustumassa Huittisiin, jossa toimii Huittisten kauppiaaverkosto aktiivisena palveluyrittäjien yhteistyöorganisaationa. Lisäksi Huittisissa toimii Elinvoimatyöryhmä, jonka tehtävänä on tehdä esityksiä ja aloitteita kaupungin elinvoiman kehittämiseksi, edesauttaa osaltaan kaupungin strategian toteuttamista, ottaa kantaa kaupungissa vireillä oleviin, elinvoiman vastuualueeseen kuuluviin asioihin sekä edistää tiedonkulkua toimijoiden välillä.

2. Elinkeinlautakunta, elinkeinotoimikunta vai peräti Joutsan malli?

Elinvoima-asioiden valmisteleminen tarvitaan toimielin, jotta toiminta on johdonmukaista ja tavoitteellista. Toimielin mahdollistaa myös useamman henkilön osallistumisen elinkeinoasioiden käsittelyyn ja lisää vuoropuhelua virkamiesten, luottamushenkilöiden ja yrittäjien välillä.

Lautakuntamalli vaikuttaa nykyään melko harvinaiselta. Lautakunta on verrattain muodollinen toimielin, eikä se sovi ketterään asioiden valmisteleminen. Lautakunnan perustaminen edellyttää muutoksia hallintosäätöön, toimi- ja vastuuvallan määrittämistä sekä lautakunnalle osoitettua budjettia. Lautakunnan toimialaan liittyviä tehtäviä kuuluu jo tällä hetkellä teknisen lautakunnan ja hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan vastuualueeseen sekä kunnanhallituksen päätösvaltaan. Elinkeinlautakunta olisi hallinnollisesti verrattavissa muihin lautakuntiin, se toimisi yleishallinnon alaisuudessa ja se valmistelisi asiat suoraan kunnanhallitukselle.

Elinvoimatoimikunta on ketterämpi, mutta sen toimivalta on rajatumpi. Lisäksi on tarkasti pohdittava, ketä toimikuntaan kuuluu ja miten asiat toimikunnalle valmistellaan. Toimikunnan rooli on keskusteleva ja varsinainen päätöksenteko kuuluu hallintosäännössä määrätyleiselle muulle toimielimelle, tavallisimmin kunnanhallitukselle ja tekniselle lautakunnalle. Toimikunta -mallissa sellaiseen on syytä nimetä elinkeinoasioita hyvin tuntevia ja niistä kiinnostuneita luottamushenkilöitä. Keskeisten puheenjohtajien osallistuminen on tärkeää, mutta koko puheenjohtajisto ei välttämättä pidä elinkeinoasioita tärkeimpänä omassa luottamustoimessaan. Yrittäjät tuovat toimikuntaan asiantuntemusta, mutta kaikki yrittäjät eivät pidä hyvänä, että yrittäjäedustaja on pohtimassa heidän yrityksensä asioita. Koska elinvoima on laajempi käsite kuin elinkeinot, toimikuntaan olisi nimettävä myös edustajia muilta elinvoimaan vaikuttavilta toimijoilta; kylien edustajia, kulttuuritoimijoita ja kolmannen sektorin edustajia.

Kolmas malli voisi olla Joutsan malli. Kunnanjohtaja ja elinkeinokoordinaattori ovat ideoineet "elinvoimapöytä", jossa olisi pysyviä jäseniä ja tarvittaessa asiantuntijoita "siiloamassa" kehitysideoita. Mallissa on samanlaisia piirteitä kuin Viitasaarella. Elinvoimapöydässä käsiteltävät asiat voivat tulla sen käsittelyyn virkamiehiltä, luottamushenkilöiltä, yrityksiltä, työryhmiltä, kuntalaisilta, kolmannen sektorin toimijoilta tai muilta elinvoimaa edistävilta toimijoilta. Kehittämisidea käsitellään elinvoimapöydässä (jatkossa "Pöydässä"), kuullaan asiantuntijoita ja edelleen kehitetään ideaa. Pöydässä päätetään, miten asiaa

jatkovalmistellaan ja kuka on vastuuhenkilö. Lopuksi ideasta päättää se toimielin, kenelle se hallintosäännön mukaan kuuluu. Pöydässä asioita voidaan käsitellä joustavasti ja vapaamuotoisesti. Keskustelu voi olla ideoivaa, ja siihen voi osallistua vakiojäsenten lisäksi kyseiseen asiaan liittyvät henkilöt.

3. Te-palveluiden uudistus 2024

Mitä uudistus tarkoittaa ja mikä on aikataulu?

Hallituksen linjauksen mukaisesti te-palvelut siirtyvät kuntien järjestämisvastuulle vuoden 2024 aikana. Järjestämisvastuu tarkoittaa kuntalain mukaan vastuuta järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä. Hallituksen esitys siirrosta on tulossa eduskunnan käsittelyyn syyskuussa 2022. Ennen eduskunnan käsittelyä ministerityöryhmän tulee ratkaista seuraavat yksityiskohdat järjestämisvastuun siirtoon liittyen:

1. Kannustavan rahoituksen elementit
2. Kuntien järjestämisvastuun määrittely
3. Valtakunnalliset keskitettävät palvelut
4. Rakenteet

1. Kannustavan rahoituksen elementit

Kannustavan rahoituksen mallissa kunnan työttömyysturvan rahoitusvastuu tulee aikaistumaan eikä työttömien aktivointi enää vaikuta työttömyysturvan rahoitusvastuuseen. Nykyisenkaltainen työmarkkinatuen maksuosuus tulee poistumaan, mutta kunnan tulee osallistua kustannuksiin jo päivärahakauden ja ansiosidonnaisen päivärahakauden aikana. Tällä hetkellä kunnan rahoitusvastuu poistuu asiakkaan osallistuessa työllistymistä edistäviin palveluihin (työkokeilu, kuntouttavatyötoiminta), mutta jatkossa palveluun osallistuminen ei vaikuta maksuosuuteen lainkaan. Vain työllistyminen tai työnhaun päättyminen muusta syystä poistaa kunnan maksuosuuden muodostumisen. Jatkovalmistelun pohjana on malli, jossa kunnan vastuu työttömyysturvan rahoituksesta alkaisi nykyistä aiemmin ja kasvaisi portaittain.

2. Kuntien järjestämisvastuun määrittely

Ministerityöryhmä on linjannut, että järjestämisvastuu edellyttää 20 000 asukkaan työvoimapohjaa. Tämä vastaa tällä hetkellä käynnissä olevien työllisyyden kuntakokeiluiden vähimmäiskokoa. Jos kunta ei täytä yksin palvelujen järjestämisen kriteerejä, sen olisi muodostettava yhteistoiminta-alue toisen tai toisten kuntien kanssa. Yhteistoiminta-alueiden tulisi olla työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimivia alueita. Lisäksi yhteistoiminta-alueen muodostavien kuntien tulisi olla maantieteellisessä yhteydessä toisiinsa. Yhteistoimintaan velvoitetut kunnat voisivat itse päättää yhteistoiminnan muodosta kuntalaissa säädetyn mukaisesti, eli perustavatko ne esimerkiksi kuntayhtymän tai sopivat

vastuukuntamallista. Kunnat voisivat itse päättää myös alueesta, jolla yhteistoiminta toteutetaan, kuitenkin edellä esitetyt kriteerit huomioiden.

3. Valtakunnalliset keskitettävät palvelut

TE-palveluita koskevassa uudistuksessa kunnille siirretään pääosa nykyisin TE-toimistojen vastuulla olevista henkilöasiakas-, työnantaja- ja yrityspalveluista. Vaikka järjestämisvastuu siirtyy, valtio vastaa työllisyydenhoidon palvelujärjestelmästä ja sen toimivuudesta valtakunnan tasolla. Valtiolla on kokonaisvastuun lisäksi yliaalueellinen ja valtakunnallinen koordinoiva rooli palvelukokonaisuuksissa, joilla edistetään kansallisesti merkittäviä työllisyystoimenpiteitä yhdessä kuntien kanssa. Tällaisia palvelukokonaisuuksia ovat esimerkiksi positiiviset ja negatiiviset rakennemuutostilanteet sekä kansainväliset rekrytoinnit.

Uudistuksessa työttömyysturvatehtävien vaativat asiantuntijalausunnot ja palkkaturvatehtävät olisivat valtion tehtäviä. TE-palveluihin liittyvät maksatustehtävät siirtyisivät kuntien vastuulle. TE-asiakaspalvelukeskuksen neuvonta- ja asiakaspalvelutehtävät siirtyisivät kuntiin siltä osin, kun palvelut siirtyvät kuntien tehtäväksi.

Keskitettävät palvelut täsmentymät järjestämisvastuun tarkemman määrittämisen jälkeen.

4. Rakenteet

Kun TE-palvelut siirtyvät kuntiin, myös TE-toimistojen henkilöstö siirtyy valtiolta kuntien palvelukseen. Henkilöstön siirtymisessä kuntiin noudatetaan virkamieslain mukaisesti liikkeenluovutusta koskevia periaatteita. Henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksen yhteydessä uuden työnantajan palvelukseen ns. vanhoina työntekijöinä ja säilyttää siirtymähetkellä voimassa olevat palvelussuhteeseensa liittyvät oikeudet ja velvollisuudet.

Miten kunnan tulisi varautua järjestämisvastuun siirtoon?

Kunnat odottavat tällä hetkellä hallituksen esityksen yksityiskohtia voidakseen laatia suunnitelmia järjestämisvastuun toteuttamisesta. Keski-Suomessa vain Jyväskylä täyttää kriteerin vähintään 20 000 asukkaan työvoimapohjasta. Tällä ei siis tarkoiteta kunnan asukaslukua vaan työvoimaksi laskettavien kuntalaisten määrää. Joutsan kunnan työvoimapohjan suuruus oli marraskuun 2021 lopussa 1728 henkilöä. Jos Joutsa muodostaisi yhteistoiminta-alueen maantieteellisesti lähimpien kuntien, Luhangan ja Toivakan kanssa, jäisi yhteenlaskettu työvoimapohja edelleenkin reilusti tavoitteesta ollen vain 2996 henkilöä. Joutsan tulisi siis aloittaa keskustelut yhteistoiminta-alueiden muodostamisesta toisten kuntien kanssa viimeistään syksyllä 2022 kun hallituksen esityksen yksityiskohdat täsmentyvät. Henkilöstön liikkuvuuden ja asiakkaiden palveluiden järjestämisen kannalta on merkittävää, lähtekö Joutsa mukaan suurempaan kokonaisuuteen vai haluaa kunta toimia tulevaisuuden te-palveluiden järjestämisen osalta aktiivisena keskuksena yhteistoiminta-alueellaan.

Tulevan yhteistoiminta-alueen rakenne vaikuttaa merkittävästi siihen, miten henkilöstö asemoituu uudella alueella. Lainsäädäntö edellyttää laadukkaiden ja saavutettavien te-palveluiden järjestämistä, mutta ei ota kantaa esimerkiksi yhteistoiminta-alueiden palvelupisteiden määrään. Te-palvelut ottaa tämän vuoden (2022) toukokuussa käyttöön pohjoismaisen työvoimapalvelumallin, jossa kasvokkain toteutettavilla lähipalveluilla on merkittävä rooli. Jos valtio edellyttää, että te-palveluiden uudistamisen jälkeen pohjoismainen työvoimapalvelumalli tulee olla kaikilla yhteistoiminta-alueilla käytössä, on varauduttava nykyistä tiiviimpään aikatauluun sekä henkilöstöresursseihin. (Lisätietoa pohjoismaisesta työvoimapalvelumallista työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivuilta).

Mitä tapahtuu kunnan työllisyshoidolle vuoden 2023 alussa?

Joutsan kunnassa työllisyshoito on järjestetty osana aikuissosiaalityötä. Hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa vuoden 2023 alussa aikuissosiaalityö siirtyy hyvinvointialueen järjestämisvastuulle yhdessä muun perusturvan kanssa. Osa nykyisistä kunnan työllisyyspalveluista siirtyy myös hyvinvointialueelle, osan jäädessä edelleenkin kunnan vastuulle. Hyvinvointialueelle siirtyy tämän hetkisen tiedon mukaan ainakin kuntouttava työtoiminta. Sen sijaan monialainen työllistymistä edistävä yhteispalvelu (TYP) ja te-toimiston kanssa tehtävät määräaikaishaastattelut jäävät kuntien vastuulle. Työpajatoimintojen ja nuorten työpaja-hankkeen osalta ei tarkkaa linjausta ole vielä valtakunnan tasolla tehty.

Muutos aiheuttaa joka tapauksessa sen, että työllisyyspalveluiden on asemoiduttava uudestaan kunnan palvelurakenteessa jo ennen vuotta 2024, jolloin te-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle kokonaisuudessaan. Päätettäessä työllisyshoidon jatkosta vuoden 2023 alusta lukien tulisi kunnan ennakoida tuleva te-palvelu-uudistus ja mahdollisesti rakentaa työllisyshoidosta oma hallinnollinen kokonaisuutensa, joka pystyisi toimimaan luontevana osana uutta yhteistoiminta-aluetta.

Osa kunnan nykyisistä työllisyshoidon työntekijöistä tulee todennäköisesti siirtymään hyvinvointialueelle osan jäädessä kunnan palvelukseen. Kunnan kannalta kaikkein epätoivottavin tilanne on se, että kaikki nykyiset työllisyshoidon parissa työskentelevät henkilöt siirtyvät hyvinvointialueelle yhdessä muun perusturvan henkilöstön kanssa. Kunnan tulee ottaa huomioon myös se, että tällä hetkellä kukaan työllisyshoidon työntekijöistä ei ole virkasuhteessa.

Toukokuussa 2022 te-palveluiden ottaessa käyttöön pohjoismaisen työvoimapalvelumallin kohdistuu myös kuntiin painetta lisätä työllisyshoitoon henkilökuntaa, jotta lakisääteiset työvoimapalvelut voidaan järjestää määräaikojen puitteissa. Loppuvuodesta pohjoismainen malli tulee lisäämään merkittävästi työttömille työnhakijoille järjestettävien määräaikaishaastattelujen määrää, joten vasta loppuvuodesta 2022 tullaan näkemään sen vaikutukset kunnan työllisyshoidon henkilöstöresurssien riittävyyteen vuodelle 2023.

Jos pajatoiminnot siirtyvät hyvinvointialueelle, siirtyy myös nykyiset TyöVarikon tilat vuokrasopimuksella hyvinvointialueen käyttöön. Tällöin tulee kuntaan jäävälle työllisyshoidolle löytyä uudet tilat. Ennen uusien tilojen järjestämistä tai henkilöstön rekrytoinnin aloittamista olisi kunnalla oltava mahdollisimman selkeä kuva siitä kuinka vahvan roolin se haluaa ottaa tulevalla yhteistoiminta-alueella ja millaiset te-palvelut

kunnassa tulee olemaan vuodesta 2024 lukien, jotta suunnitelmat voidaan tehdä kestäväälle pohjalle. Tarvittavaan henkilöstöön vaikuttaa lisäksi se millaiseen yhteistoiminta-alueeseen Joutsa lähtee mukaan ja kuinka paljon nykyisistä te-palvelun henkilökunnasta siirtyy liikkeenluovutuksella yhteistoiminta-alueelle.

4. Matkailun erityiskysymykset

Visit Jyväskylä Region -matkailualue

Joutsan kunta on tehnyt yhteistyösopimukset Jyväskylän kaupungin alla toimivan Visit Jyväskylä Region -matkailualueen kanssa. Yhteistyösopimuksen myötä Joutsan kunta on osa lähes koko maakunnan käsittävää Visit Jyväskylä Regionin markkinoimaa Keski-Suomen matkailualueetta.

Yhteistyösopimuksen myötä Joutsan matkailutarjonta ja -alue huomioidaan

- Visit Jyväskylä Regionin markkinoinnissa ja sisällöissä
- neuvontatyössä
- sidosryhmäviestinnässä
- DMO:n yhteisissä kehittämistoimissa ja -ohjelmissa, mukaan lukien Visit Jyväskylä Regionin hallinnoimat, Keski-Suomen matkailustrategian 2021–2025 mukaiset, yhteisesti omarahoitetut hankkeet.

Näkyvyydet tuotetaan toiminnan ja kanavien mukaisten sisältölinjausten mukaisesti, jotka käydään läpi vuosittain matkailun ohjausryhmässä. Kunnan alueen yritysten oma aktiivisuus ja sisällön laadukkuus vaikuttavat myös näkyvyyden laajuuteen.

Yhteistyösopimuksella Joutsan alueen matkailuyritykset

- voivat osallistua Visit Jyväskylä Regionin järjestämiin valmennusohjelmiin veloituksetta
- hyödyntää ympärivuoden veloituksettomia näkyvyysmahdollisuuksia sekä
- osallistua isompiin (esim. messut, sesonkikampanjat) yhteismarkkinoinnin toimenpiteisiin yhteisesti sovitulla rahoitusperiaatteella.

Kansainvälisiin matkailumarkkinoinnin toimiin yritykset voivat osallistua Visit Finlandin kansainvälistymiskriteerit täytettyään. Sitä ennen yritykset voivat halutessaan osallistua Visit Jyväskylä Regionin kansainvälistymispolku –

Kunnan omat toimenpiteet

Kunta toimii yhteistyökumppanina ja mahdollistajana matkailuyritysten yhteisissä verkosto- ja yhteistyötoimenpiteissä ja -hankkeissa.

Matkailumarkkiointi toteutetaan osana kuntamarkkinointia. Kunnan verkkosivuille on erillinen Visti Joutsan -sivusto.

Matkailutoimen resurssit

Kunnan talousarviossa ei ole erikseen varattu määrärahaa matkailuun, vaan toimenpiteet toteutetaan kehittämissyksikön määrärahoista.

Matkailuun liittyvissä toimenpiteissä yhteyshenkilönä toimii hallinto-osaston toimistosihteeri. Työaikaa Visit Jyväskylä Region yhteyshenkilönä ja muihin matkailuun liittyviin toimenpiteisiin varataan n. 3-4 työpäivää/kk.

5. Elinkeinoelimen perustamisen vaikutukset hallintosäntöön ja hallintosäntöön tehtävät muutokset

Jos kuntaan päätetään perustaa elinkeino- tai elinvoimalautakunta, se tarkoittaa hallintosäntöön seuraavia muutoksia:

Valtuusto päättää hallintosäännössä kunnan lautakuntarakenteen, päättää niiden jäsenmäärästä sekä toimi- ja päätösvallasta. Lautakunnalla voi olla alaisia jaostoja.

Vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö,
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa,
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Valtuusto voi päättää, että kunnanhallitukseen ja lautakuntiin voidaan valita vain valtuutettuja ja varavaltuutettuja, jolloin lautakuntia voidaan kutsua valiokunniksi (kuntalain 31.1 §:n 1 kohta). Asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä.

Esimerkiksi Jämsän kaupungilla on elinvoimalautakunta, josta säädetään hallintosäännössä seuraavasti:

29 § Elinvoimalautakunnan tehtävät ja erityinen toimivalta

Elinvoimalautakunta huolehtii yhdyskuntarakentamisen edellytyksistä, kaavoituksesta, yleisistä alueista ja kunnallisteknisistä verkostoista, vesi- ja viemärlaitostoiminnan vesihuoltolain mukaisesta kehittämisestä, tilapalveluiden järjestämisestä ja kaupungille kuuluvista asuntoasioista, tielautakunnan tehtävistä ja maa-, metsä- ja vesialueiden hoidosta ja 10 hallinnasta sekä yrityspalveluista mikäli edellä luetellut eivät lainsäädännön tai kunnallisten sääntöjen mukaan kuulu muulle kaupungin toimielimelle.

Ratkaisuvalta: 1) kaavan laatimispäätös (MRL 36 ja 51 §:t), kaavoituksen käynnistämissopimus 2) päättää MRL 171 §:n mukaisista poikkeamispäätöksistä ja MRL 137 §:n mukaisista suunnittelutarveratkaisupäätöksistä. 3) vaikutuksiltaan vähäisen asemakaavan muutoksen asettaminen nähtäville 4) kadunpidon antaminen ulkopuolisille (MRL 84 §) 5) kadun rakennussuunnitelman hyväksyminen (MRL 85 §) 6) kadunpitopäätös ja kadunpidon lopettamispäätös (MRL 86 §) 7) hyväksymispäätös laitteiden siirtopaikasta (MRL 89 §) 8) muun yleisen alueen kuin kadun toteuttamissuunnitelman laadinta (MRL 90 §) 9) asemakaavan ja tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden ja kasvillisuuden ostamisesta, myynnistä ja lunastamisesta tai korvaamisesta valtuuston vahvistamien yleisten perusteiden mukaisesti 10) maa- ja vesialueita koskevien vuokraoikeuksien siirrot 11) maa- ja vesialueiden sekä toimitilojen vuokralle ottaminen ja antaminen yli viiden vuoden ajalle 12) rakennusten sekä muiden rakenteiden ja laitteiden luonnospiirustukset valtuuston vahvistamien yleisten perusteiden mukaisesti 13) aravalainsäädännön sekä muiden asuntotoimintaan liittyvien erityislakien, valtioneuvoston päätösten ja niiden nojalla annettujen määräysten mukaan kaupungille kuuluvista asuntoasioista päättäminen 14) erillisen rakennustapaohjeen hyväksyminen. 15) valvoo hulevesistä annettujen säännösten toteuttamista (MRL 103 d §) ja asettaa tarvittaessa teettämishan ja/tai uhkasakon (MRL 182 §) 16) järjestää hulevesien hallinnan asemakaava-alueilla (MRL 103 i §) 17) huolehtii kaupungin hulevesijärjestelmän toteuttamisesta asemakaavan mukaisen maankäytön tarpeita vastaavasti (MRL 103 m §) 18) hyväksyy hulevesisuunnitelman (MRL 103 l §) 19) antaa hulevesimääräykset (MRL 103 j §) 20) antaa määräykset kiinteistön omistajille hulevesistä aiheutuvan haitan poistamiseksi (MRL 103 k §) 21) osoittaa rajakohdan kunnan ja kiinteistön hulevesijärjestelmän välille sekä antaa hulevesien johtamiseen liittyvät määräykset (MRL 103 g §). 22) käyttää tarvittaessa tarkastusoikeuttaan (MRL 183 §) 23) toimii jätelain 23 §:n tarkoittamana jätehuoltoviranomaisena 24) vähäarvoisten rakennusten ja kiinteistöjen myynnistä kaupunginhallituksen määrittämien periaatteiden mukaisesti valtuuston talousarvion yhteydessä päättämien rajojen puitteissa

30 § Elinvoimalautakunnan valvontajaoston tehtävät ja erityinen toimivalta

Valvontajaosto toimii kaupungin rakennusvalvontaviranomaisena, kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena, leirintäalueviranomaisena ja maa-aineslain mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena sekä huolehtii rakentamisen ja ympäristönsuojelun neuvontatehtävien asianmukaisesta järjestämisestä.

Ratkaisuvalta: 1) ratkaisee ympäristönsuojelulain mukaiset lupa-asiat 2) toimii maa-aineslain tarkoittamana lupaviranomaisena 3) päättää maasto- ja vesiliikennelain mukaiset asiat, ellei asiaa ole delegoitu viranhaltijan päätettäväksi 4) tekee aloitteen luonnonsuojelualueen perustamiseksi kaupungin maalle 5) päättää yksityisen omistamalla maalla olevan luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta ja rauhoituksen lakkauttamisesta 6) myöntää vapautuksen kiinteistölle huleveden johtamisvelvollisuudesta kunnan

hulevesijärjestelmään (MRL 103 f §) 7) hoitaa vesilaissa kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle säädetyt tehtävät 8) toimii maa-aineslain tarkoittamana valvontaviranomaisena 9) suorittaa rakennuksen ja sen ympäristön kunnossapitoon liittyvät katselmukset 10) tekee päätöksen ja antaa määräyksen rakennuksen kunnossapitovelvoitteen asettamisesta, purkumääräyksestä, käyttökiellosta ja ympäristön siistimisestä 11) tekee päätöksen keskeyttämispäätöksen pysyttämisestä 12) tekee päätöksen uhkasakon ja teettämisuhan asettamisesta sekä uhkasakon tuomitsemisesta ja teettämisuhan täytäntöönpanosta 13) antaa hallintopakkoasiassa kiellon tai määräyksen ja asettaa ja tuomitsee kieltoa tai määräystä koskevan uhkasakon, teettämisuhan, keskeyttämisuhan ja toiminnan kieltämistä koskevan uhan 14) tekee päätöksen ojitusta varten tarpeellisen suojapenkereen tai pumppuaseman sijoittamisesta toisen alueelle 15) tekee muut valvontajaoston toimialaan kuuluvat katselmukset ja tarkastukset siltä osin kuin tehtävää ei ole siirretty viranhaltijalle 16) käsittelee ja ratkaisee asiat, jotka koskevat jätevesien käsittelyä ja johtamista viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla ja toimii kaupungin toimivaltaisena viranomaisena asiassa, jossa on kysymys talousjätevesien käsittelyvaatimuksista poikkeamisesta 17) tekee tarvittaessa ilmoituksen syytteen nostamiseksi (MRL 186 §).

Kuten yltä voidaan havaita, vastaa Jämsän kaupungin Elinvoimalautakunnan tehtävät ja toimiala Joutsan kunnan teknisen lautakunnan tehtäviä ja toimialaa. Lautakunnalle tulee antaa toimi- ja päätösvaltaa, nimetä esittelijä ja rakentaa budjetti. Tämän tyyppinen malli Joutsassa ottaisi käytännössä toimivaltaa suurelta osin pois joiltakin nykyisiltä lautakunnilta ja keskittäisi tätä toimivaltaa elinvoimalautakunnalle.

Jos kuntaan päätetään perustaa elinkeinotoimikunta, se edellyttää hallinnollisesti:

Toimikunnat asetetaan aina määrätyn tehtävän hoitamista varten. Kunnanhallitus voi asettaa toimikunnan suoraan kuntalain nojalla. Valtuusto voi antaa muulle toimielimelle oikeuden toimikunnan asettamiseen. Toimikunnan toimikausi voi olla enintään sen asettaneen toimielimen toimikauden pituinen. Toimikunta asetetaan usein projektiluonteisia tehtäviä, esimerkiksi rakennushankkeen toteuttamista varten.

Toimikuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan. Palvelussuhteesta tai muusta asemasta johtuvia rajoituksia ei ole. Myöskään kotikuntavaatimusta ei ole. Johtokuntaan ja toimikuntaan valittavalta edellytetään vain 18 vuoden ikää valintahetkellä ja että häntä ei ole käräjäoikeuden päätöksellä julistettu vajaavaltaiseksi.

Esimerkiksi Rauman kaupungin hallintosäännössä kuvataan seuraavaa: "Kaupunginhallituksessa on konserni- ja elinvoimatoimikunta, jossa on 4 jäsentä. Toimikunnan puheenjohtajana toimii kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kaupunginhallitus valitsee varsinaisesta jäsenistöstään 3 muuta jäsentä. Toimikunnan jäsenille ei valita varajäseniä.

Kaupunginjohtaja osallistuu toimikunnan työskentelyyn aina ja toimialajohtajat osallistuvat oman toimialansa asioiden sekä heille työnjaossa määrättyjen yhteisöjen asioiden käsittelyn osalta.

Konserni- ja elinvoimatoimikunnan asioiden valmistelijana toimii kaupunginjohtaja ja hänen erikseen määräämänsä viranhaltijat.

Konserni- ja elinvoimatoimikunnan toimikausi on sama kuin kaupunginhallituksen.”

Jos kuntaan päätetään perustaa ”Elinvoimapöytä”, se edellyttää...

Juuri tällaista elinvoimapöytä- mallia ei liene käytössä juuri missään Suomen kunnassa. Hallintosäännön kirjauksen näkökulmasta viitteitä voitaisiin saada esimerkiksi Vesilahden hallintosäännöstä:

”Elinvoimatoimikunta valmistelee yrittämisen edistämistä, matkailua, asumista, kuntamarkkinointia sekä maaseudun kehittämistä koskevat asiat kunnanhallitukselle.”

Joutsan mallin näkökulmasta voitaisiin asia kuitenkin kirjata esimerkiksi: ”Elinvoimapöytä käy keskusteluja ja lähettää elinvoimaa koskevat asiat valmisteluun tekniseen lautakuntaan, hyvinvointi- ja sivistyslautakuntaan tai kunnanhallitukselle.”

Valmistelijoita voisi olla esimerkiksi kunnanjohtaja ja elinkeinokoordinaattori tai muu hallintosäännössä asiaa hoitava viran- tai toimenhaltija. Jäsenet olisivat pysyviä tai vaihtuvia.

6. Työryhmän ehdotukset

Työryhmä ehdottaa, että elinkeinoasioita valmistelemaan perustetaan Elinvoimapöytä, (lyhyemmin ”Pöytä”), jossa vakiojäseninä ovat valtuuston ja hallituksen puheenjohtajat, kaksi muuta luottamushenkilöä sekä kunnanjohtaja ja elinkeinokoordinaattori. Ryhmä kokoontuu kuukausittain ja asiat ”Pöytään” tulevat virkamiehiltä, luottamushenkilöiltä, muilta toimielimiltä, yrityksiltä, järjestöiltä ja yhdistyksiltä.

Matkailussa jatketaan yhteistyötä Visit Jyväskylä Regionin kanssa. Yleishallinnon toimistos sihteeri toimii yhdyshenkilönä matkailuasioissa. Elinkeinokoordinaattorille kuuluvat matkailuyritysten kehittämiseen liittyvät tehtävät.

TE-palvelujen järjestämisestä päätetään myöhemmin, kun asian valmistelu etenee ja tiedetään, kenen kanssa Joutsa hallinnollisesti toimii. Työllisyydenhoidon järjestäminen on tarkoituksenmukista siirtää kunnanhallituksen alaisuuteen ja osaksi talous- ja hallintopalveluja. Työllisyydenhoitoon tarvittavista resursseista päätetään myöhemmin.

Elinkeinoelimen valmistelijat:

Harri Nissinen, kunnanjohtaja

Petri Kaitamäki, elinkenokoordinaattori

Matias Penttinen, talous- ja hallintojohtaja (hallintosääntö)

Leena Hietala, toimistosihteeri (matkailu)

Johanna Pajunen, erityispalvelujen esimies (työllisyys)